

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ
УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

Факультет хореографічного мистецтва
Кафедра сучасної хореографії та спортивно-оздоровчих технологій

**ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ В
ГАЛУЗІ**

Галузь знань - В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

Спеціальність – В1 Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво, В5 Музичне мистецтво, В6 Перформативні мистецтва спеціалізація, В6.01 Сценічне мистецтво, В6 Перформативні мистецтва, спеціалізація, В6.03 Хореографічне мистецтво, В12 Культурологія та музеєзнавство, В13 Бібліотечна, інформаційна та архівна справа, С4 Психологія

Освітньо-професійні програми – Фундаментальна та прикладна культурологія, Цифрові музейні індустрії, Інформаційна діяльність, Психологія, Соціальна та культурна журналістика, Ведучий аудіовізуальних програм, Відеоблогер, Кінотелеоператорство, Кінотелережисура, Фотомистецтво та відеографія, Оркестрова майстерність, Сольне інструментальне та вокальне виконавство, Хорове та оперно-симфонічне диригування, Акторське мистецтво драматичного театру і кіно, Акторське мистецтво музично-драматичного театру, Режисура шоу та арт-проектів, Бальна хореографія, Народна хореографія, Сучасна хореографія

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Харків - 2025 рік

УДК 614.8+331.45](073)

Б40

Друкується за рішенням науково-методичної ради ХДАК
(протокол № 3 від 29.09.2025 р.)

Рецензенти:

Коржик Наталія, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, декан факультету культурології та соціальних комунікацій Харківської державної академії культури

Цигановська Наталія, майстер спорту зі спортивної гімнастики, старший викладач кафедри сучасної хореографії та спортивно-оздоровчих технологій Харківської державної академії культури

Укладач:

Олександр Казаков, канд. технічних наук, ст. науковий співробітник, доцент кафедри сучасної хореографії та спортивно-оздоровчих технологій Харківської державної академії культури

Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі : програма та навч.-метод. матеріали дисципліни, галузь знань В “Культура, мистецтво та гуманітарні науки”, С “Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини”, [всіх спец. та опп першого (бакалавр.) рівня вищої освіти] / М-во культури та стратег. комунікацій України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. сучасної хореографії та спортивно-оздоров. технологій ; [уклад. Олександр Казаков]. — Харків : ХДАК, 2025. — 13 с.

Навчальний курс «**Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі культури і мистецтва**» є важливим компонентом підготовки бакалаврів, метою якого є формування в здобувачів освіти елементів екоцентрованого світогляду і культури спілкування з природою відповідно до концепції сталого розвитку суспільства; оптимізація взаємин між людиною і навколишнім середовищем; закріплення навичок ідентифікації небезпечних і шкідливих чинників впливу на здоров'я людини, уміння приймати правильні рішення в умовах надзвичайних ситуацій, створювати безпечні умови власної життєдіяльності і охорони праці.

УДК 614.8+331.45]:793.3](073)

© Харківська державна академія культури, 2025 р.

© Казаков А. Є., 2025 р.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3		Обов'язкова	
Розділів – 2	Галузі знань – В, С. Спеціальності: В1, В5, В6.01, В6.03, В12, В13, С4, С7.	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1	1
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 аудиторних – 30 самостійної роботи студента – 60	Ступінь – бакалавр	Лекції	
		10 год.	4 год.
		Практичні	
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
		Вид контролю:	
		Диференційований залік	Диференційований залік

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 30/60
- для заочної форми навчання – 8/82

КОМПЕТЕНТНОСТІ

Загальні компетентності

Назва освітньої програми	Шифр компетентності	Зміст компетентності
Фундаментальна та прикладна культурологія	ЗК 12	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Соціальна та культурна журналістика	ЗК10	
Акторське мистецтво драматичного театру і кіно		
Акторське мистецтво музично-драматичного театру		
Режисура шоу та арт-проектів		
Бальна хореографія	ЗК02	
Народна хореографія		
Сучасна хореографія		
Ведучий аудіовізуальних проєктів, відеоблогер	ЗК17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні та наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області. Використання творчої діяльності для популяризації мистецтва, здорового способу життя та соціально важливих тем.
Цифрові музейні індустрії	ЗК 13	Здатність запобігати виникненню надзвичайних ситуацій та виробничих ризиків, а в разі їх виникнення приймати адекватні рішення та виконувати дії, спрямовані на їх ліквідацію, надавати домедичну допомогу потерпілим при нещасних випадках, використовувати та застосовувати у своїй практичній діяльності технології, спрямовані на забезпечення здорових і безпечних умов існування людини в сучасному навколишньому середовищі.
Психологія		
Інформаційна діяльність	ЗК 14	
Кінотелеоператорство	ЗК 19	
Фотомистецтво та відеографія		
Кінотелережисура	ЗК 18	
Оркестрова майстерність		
Сольне інструментальне та вокальне виконавство		
Хорове та оперно-симфонічне диригування	ЗК 20	

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Назва освітньої програми	Шифр програмного результату навчання	Зміст програмного результату навчання
Ведучий аудіовізуальних проєктів, відеоблогер	ПРН 19	Дотримання стандартів безпеки на знімальному майданчику, під час монтажу та студійної роботи. Забезпечення охорони праці, виробничої санітарії та екологічної відповідальності у сфері аудіовізуального мистецтва.
Кінотелеоператорство Кінотелережисура Фотомистецтво та відеографія Інформаційна діяльність Оркестрова майстерність Сольне інструментальне та вокальне виконавство	ПРН 20	Володіти знаннями, уміннями й навичками щодо забезпечення необхідного рівня безпеки у надзвичайних ситуаціях, охорони праці та виробничої санітарії
Психологія	ПРН 24	Володіти знаннями, уміннями й навичками щодо забезпечення необхідного рівня безпеки у надзвичайних ситуаціях, охорони праці та виробничої санітарії.
Хорове та оперно-симфонічне диригування Режисура шоу та арт-проєктів	ПРН 23	Володіти знаннями, уміннями й навичками щодо забезпечення необхідного рівня безпеки у надзвичайних ситуаціях, охорони праці та виробничої санітарії.
Акторське мистецтво драматичного театру і кіно Акторське мистецтво музично-драматичного театру	ПРН 22	Володіти знаннями, уміннями й навичками щодо забезпечення необхідного рівня безпеки у надзвичайних ситуаціях, охорони праці та виробничої санітарії
Бальна хореографія Народна хореографія Сучасна хореографія	ПРН 05	Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення є формування в студентів елементів екоцентричного світогляду і культури спілкування з природою, відповідно до концепції сталого розвитку суспільства; оптимізація взаємин між людиною і навколишнім середовищем; закріплення навичок ідентифікації небезпечних і шкідливих чинників впливу на здоров'я людини, уміння приймати правильні рішення в умовах надзвичайних ситуацій, створювати безпечні умови власної життєдіяльності і охорони праці.

2. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Охорона праці в галузі

Тема 1. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці. Організація охорони праці на підприємстві.

Тема 2. Основи виробничої санітарії та гігієни праці.

Тема 3. Основи безпеки праці на підприємствах і в організаціях.

Розділ 2. Безпека життєдіяльності.

Тема 4. Ризики та планетарні небезпеки людства.

Тема 5. Соціально-політичні небезпеки.

3. Структура навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна складається з 2-х розділів, які містять 5 тем змістовно пов'язаних між собою.

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
о		л	прак.	с.р.		о	л	прак.
Розділ 1. Охорона праці в галузі								
Тема 1. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці. Організація охорони праці на підприємстві.	14	2	4	8	14	2	2	10
Тема 2. Основи виробничої санітарії та гігієни праці.	23	2	4	17	23			23
Тема 3. Основи безпеки праці на підприємствах і в організаціях	23	2	4	17	23			23
Розділ 2. Безпека життєдіяльності								
Тема 4. Ризики та планетарні небезпеки людства.	16	2	4	10	16	2	2	12
Тема 5. Соціально-політичні небезпеки.	14	2	4	8	14			14
Усього годин	90	10	20	60	90	4	4	82

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		дфн	зфн
1.	Тема 1. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці. Організація охорони праці на підприємстві.	4	2
2.	Тема 2. Основи виробничої санітарії та гігієни праці.	4	
3.	Тема 3. Основи безпеки праці на підприємствах і в організаціях.	4	
4.	Тема 4. Ризики та планетарні небезпеки людства.	4	2
5.	Тема 5. Соціально-політичні небезпеки.	4	
	Усього	20	4

Методичні рекомендації до підготовки к практичним заняттям

На практичних заняттях заслуховуються, обговорюються та оцінюються інформаційні повідомлення. Інформаційні повідомлення готуються студентами за темою визначеною викладачем. Для заслуховування інформаційного повідомлення відводиться до 10 хвилин. Виступ студента заслуховується в межах встановленого часу від початку до кінця. Виступ студента може перериватись тільки у разі відхилення від теми виступу і недотримання часу. Після виступу проводиться його коротке обговорення, під час якого слід скласти творчу атмосферу шляхом виділення проблемних питань на наступне обговорення. За результатами виступу та його обговорення викладач дає оцінку студенту при підведенні підсумків практичного заняття.

Практичне заняття 1: Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці. Організація охорони праці на підприємстві.

Мета вивчення: Засвоїти систему та компетенції державного управління охороною праці в Україні. Структура, основні функції і завдання управління охороною праці в організації.

Навчальні питання:

1. Органи державного управління охороною праці, їх компетенція.
2. Органи державного нагляду, регіонального, відомчого та громадського контролю за охороною праці.
3. Система управління охороною праці.
4. Відповідальність за порушення законодавства з охорони праці.
5. Навчання, інструктажі та перевірка знань працівників з питань охорони праці.
6. Служба охорони праці підприємства.

Література: [1, 2, 5, 6, 15, 16, 21].

Обладнання: конспект лекцій, плакати, навчальна література.

Практичне заняття 2 : Основи виробничої санітарії та гігієни праці.

Мета вивчення: Основи фізіології праці. Гігієна праці, її значення. Чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці. Загальні підходи до оцінки умов праці та забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці.

Навчальні питання:

1. Визначення і класифікація виробничих шкідливостей.
2. Мікrokлімат виробничих приміщень.
3. Вентиляція виробничих приміщень.
4. Освітлення виробничих приміщень.
5. Вібрація.
6. Шум, ультразвук, інфразвук.
7. Іонізуючі випромінювання. Види іонізуючих випромінювань.
8. Електромагнітні поля і електромагнітні випромінювання радіочастотного діапазону.

Література: [1, 2, 5, 6, 15, 16, 21].

Обладнання: конспект лекцій, плакати, навчальна література.

Практичне заняття 3: Основи безпеки праці на підприємствах і в організаціях.

Мета вивчення: Ознайомитись з класами шкідливості підприємств за санітарними нормами. Вимоги до розташування промислового майданчика підприємства, до виробничих та допоміжних приміщень. Вимоги охорони праці до розташування виробничого і офісного обладнання та організації робочих місць.

Навчальні питання:

1. Класи умови праці.
2. Напруженість праці.
3. Санітарно-захисні зони підприємств..
4. Вимоги до розташування виробничого і офісного обладнання.
5. Вимоги до організації робочих місць.

Література: [1, 2, 5, 6, 15, 16, 21].

Обладнання: конспект лекцій, плакати, навчальна література.

Практичне заняття 4: Ризики та планетарні небезпеки людства.

Мета вивчення: Ознайомитись з класами та видами ризиків і планетарних небезпек. Методи оцінки ризику виникнення небезпек. Глобальні проблеми людства.

Навчальні питання:

1. Як розуміти принцип «передбачати і запобігати»?
2. Який спосіб оцінки ступеня небезпек кращий?
3. Яким чином можна управляти ризиком?
4. Які сучасні глобальні небезпеки для людства?
5. Фреони. Їх дія в атмосфері.

Література: [1, 2, 5, 6, 15, 16, 21].

Обладнання: конспект лекцій, плакати, навчальна література.

Практичне заняття 5: Соціально-політичні небезпеки.

Мета вивчення: Ознайомитись з характеристиками соціального середовища та сферою суспільного життя. Що відноситься до соціальних небезпек. Методи маніпулювання свідомістю людини. Природа і форма впливу на людину.

Навчальні питання:

1. У чому відмінність інформації і дезінформації?
2. Які негативи можуть містити засоби масової інформації?
3. Чи має наркозалежність альтернативу?
4. Відмінність соціальної та професійної злочинності.
5. Причини виникнення тероризму.
6. Особливості паніки як небезпеки.

Література: [1, 2, 5, 6, 15, 16, 21].

Обладнання: конспект лекцій, плакати, навчальна література.

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		дфн	зфн
1.	Тема 1. Правове поле України в системі БЖД та ОП. Законодавчі та нормативні акти України у сфері БЖД та ОП. Державні органи управління та нагляду за БЖД та ОП. Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці. Організація навчання та перевірки знань з питань БЖД та ОП.	8	10
2.	Тема 2. Умови праці на виробництві. Виробничий травматизм і профзахворювання. Загальні вимоги безпеки виробничого устаткування і процесів.	17	23
3.	Тема 3. Поняття електробезпеки. Дія електричного струму на організм людини. Види електричних травм. Фактори, що впливають на ступінь ураження електричним струмом. Причини електротравм та умови їх виникнення. Класифікація електроустановок і	17	23

	приміщень за небезпекою ураження людини електричним струмом. Методи захисту від ураження електричним струмом. Статична електрика та захист від нього. Показники пожежо- та вибухонебезпечних речовин і матеріалів. Категорії приміщень і будівель з вибухопожежної та пожежної небезпеки. Класифікація вибухо- та пожежонебезпечних приміщень (зон). Пожежна безпека виробничих будівель, приміщень і технологічних процесів. Гасіння пожеж.		
4.	Тема 4. Класифікація небезпек і надзвичайних ситуацій. Надзвичайні ситуації техногенного характеру. Техносфера як компонент природного середовища. Небезпеки у виробничій сфері. Фізичні небезпеки. Хімічні небезпеки. Біологічні небезпеки. Психофізіологічні небезпеки. Техногенні аварії. Метеорологічні небезпеки. Топологічні небезпеки. Тектонічні небезпеки.	10	12
5.	Тема 5. Надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру. Характеристика соціального середовища. Соціальні небезпеки: інформація і дезінформація. Методи маніпулювання свідомістю людини. Криміногенні ситуації. Тероризм і паніка.	8	14
	Разом	60	82

6. Форми поточного та підсумкового контролю;

Методи навчання

Лекційні та практичні заняття.

Форми контролю

Усне опитування, виступи на практичних заняттях, здача заліку, тестування.

7. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Розподіл балів за формами контролю.

- усне опитування – 2-3;
- виступи на практичних заняттях – 3-5;
- виконання самостійних завдань - 1 бал.

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю – до 60 балів

Залік – до 40 балів.

Усього: 100 балів.

Критерії оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти на підсумковій формі контролю

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю: 60 балів.

Підсумковий контроль: екзамен/залік 40 балів.

Оцінка «відмінно»/«зараховано» (31-40 балів)

Вірно виконано 90-100% тесту. Повністю розкрито зміст теоретичних питань. При відповіді використано термінологію предметної області в необхідній логічній послідовності. Також здобувач демонструє вільне володіння навчальним матеріалом різного ступеня складності, використовуючи при необхідності відомості з інших навчальних дисциплін і курсів.

Оцінка «добре»/«зараховано» (21-30) балів

Вірно виконано 70-89% тесту. При викладі фундаментальних положень основного матеріалу курсу здобувач показує володіння програмним навчальним матеріалом, у тому числі різного ступеня складності, а також вільне оперування ним у знайомій ситуації. При відповіді допускається два-три недоліки або не більше однієї помилки.

Оцінка «задовільно»/«зараховано» (11-20 балів)

Вірно виконано 50-69% тесту. При відповіді на питання теорії виявляється не завжди усвідомлене відтворення програмного навчального матеріалу. Положення, що приводяться у відповіді, даються фрагментарно, схематично, без логічного взаємозв'язку, є утруднення у використанні термінології предметної області. При відповіді здобувач не завжди може підтвердити теоретичні викладення відповідними прикладами.

Оцінка «незадовільно»/«не зараховано» (0-10 балів)

Вірно виконано менше 50% тесту. Відповідь здобувача демонструє лише деяке уявлення про матеріал навчального курсу. Знання практично відсутні як у теоретичній області навчальної дисципліни, так і в практичному володінні методикою.

Грубими помилками є:

- незнання визначень основних понять предметної області й формулювань, передбачених програмою курсу, незнання основних теоретичних аспектів, передбачених дисципліною;
- незнання методики виконання рухів, особливостей їх комбінування.

Помилками вважаються:

- неточності визначень понять предметної області, формулювань, формулювань основних теоретичних аспектів дисципліни;
- неволодіння одним з умінь і навичок, передбачених програмою, але таких, що не відносяться до грубих помилок.

Недоліками є:

- неакуратне й непослідовне виконання теоретичних завдань.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Розділ 1			Розділ 2		Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5		
10	13	13	14	10	40	100

Рейтингова оцінка з дисципліни та її переведення в оцінки за національною шкалою і шкалою ECTS здійснюється згідно з Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХДАК.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Методичне забезпечення

1. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (КНМЗД);
2. Законодавчі та нормативно - правові документи;
3. Методичні розробки навчально-методичного комплексу (НМК) навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література

Основна

1. Конституція України. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кодекс цивільного захисту України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>
3. Закон України “Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань”.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15/98-%D0%B2%D1%80#Text>
4. Закон України “Основи законодавства України про охорону здоров’я”.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>
5. ДСТУ 3891-99 “Безпека у надзвичайних ситуаціях”.
https://www.ksv.biz.ua/GOST/DSTY_ALL/DSTY3/dsty_3891-99.pdf
6. Закон України “Про охорону навколишнього природного середовища”.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>
7. Пістун І.П. Безпека життєдіяльності: Навч. посіб. / І.П. Пістун. – Суми: Унів. Кн., 1999. - 301 с.
8. Желібо Є.П. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник для студ. вищ. закл. Освіти України I - IV рівнів акредитації/ Є.П. Желібо, Н.М. Заверуха, В.В. Зацарни; За ред. Є.П. Желібо, В.М. Пічі. - К.: Каравела, 2002. - 327 с.
9. Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі: Опорний конспект лекцій / уклад.:Казаків О. Є., Харківська державна академія культури, – Х. : ХДАК, 2025. – 58 с.

Допоміжна

1. Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97). - Київ: Відділ поліграфії Українського центру держсанепіднагляду МОЗ України, 1998. - 125с.
2. Основи соціоекології: Навч. посіб. / Г.О. Бачинський, Н.В. Бернада, В.Д. Бондаренко та ін.; За ред. Г. О. Бачинського. - К.: Вища пік., 1995. - 238 с.
3. Охорона праці та промислова безпека: Навч. посіб. Київ: 2009. 312с.
4. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І. П. Пістуна. – Львів: “Тріада плюс”, 2010. – 648 с.
5. Охорона праці (практикум): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І. П. Пістуна. – Львів: «Тріада плюс», 2011 – 436 с.
6. Серіков Я. О. Основи охорони праці: Навч. посіб. – Харків, ХНАМГ, 2007. 227с.
7. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці. – К.: Каравела, 2004. – 408 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України
<http://www.president.gov.ua/>.
2. Верховна Рада України <http://www.rada.gov.ua> .
3. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>.
4. Міністерство освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua>,
5. Міністерство екології та природних ресурсів України
<http://www.menr.gov.ua/>.
6. Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rainbow.gov.ua/>.
7. Постійне представництво України при ООН <http://www.uamission.org/>.
8. Офіційний сайт Американського вулканологічного товариства
<http://vulcan.wr.usgs.gov/> (англійською мовою).
9. Офіційний сайт Державної служби гірничого нагляду та промислової безпеки України
(Держгірпромнагляд): <http://dnop.gov.ua/index.php/uk/>.
10. Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України. <http://www.social.org.ua>

Навчальне електронне видання

**ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ В
ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА**

Укладач:

**Козаков Олександр Євгенович,
викладач**

В авторській редакції

Адреса видавця:
ХДАК, Україна, 61057, м. Харків, Бурсацький узвіз, 4
тел. (057)731-13-85. e-mail: nmr-academy@xdak.ukr.education.